

7. JAARREKENING

- Balans
- Staat van baten en lasten
- Kasstroomoverzicht
- Toelichting algemeen
- Grondslagen voor waardering van activa en passiva
- Grondslagen voor bepaling van het resultaat
- Toelichting op de balans
- Niet in de balans opgenomen verplichtingen
- Toelichting op de staat van baten en lasten
- Overige gegevens

7 Jaarrekening

BALANS

Balans per 31 december 2010

(na resultaatbestemming, bedragen x € 1.000,-)

1 Activa

Ref.		<u>31-12-2010</u>	<u>31-12-2009</u>
	Vaste activa		
1.1	Materiële vaste activa	107.812	116.735
1.2	Financiële vaste activa	737	919
		<hr/>	<hr/>
	<u>Totaal vaste activa</u>	108.549	117.654
	Vlottende activa		
1.3	Vorraden	375	473
1.4	Vorderingen	6.450	4.610
1.5	Liquide middelen	17.156	2.327
		<hr/>	<hr/>
	<u>Totaal vlottende activa</u>	23.980	7.411
		<hr/>	<hr/>
	Totaal activa	<u><u>132.529</u></u>	<u><u>125.065</u></u>

2 Passiva

		<u>31-12-2010</u>	<u>31-12-2009</u>
2.1	Eigen vermogen	60.116	50.252
	Vreemd vermogen		
2.2	Voorzieningen	3.699	2.822
2.3	Langlopende schulden	25.268	25.268
2.4	Kortlopende schulden	43.446	46.723
		<hr/>	<hr/>
	<u>Totaal vreemd vermogen</u>	72.413	74.813
		<hr/>	<hr/>
	Totaal passiva	<u><u>132.529</u></u>	<u><u>125.065</u></u>

STAAT VAN BATEN EN LASTEN

1 januari 2010 - 31 december 2010

(bedragen x € 1.000,-)

Ref.	<u>2010</u>	<u>Begroting 2010</u>	<u>2009</u>
3	Baten		
3.1	141.504	133.878	130.918
3.2	38.731	38.159	35.259
3.3	7.841	7.399	7.552
3.4	19.084	17.357	17.480
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
<u>Totaal baten</u>	207.160	196.793	191.209
4	Lasten		
4.1	145.750	141.808	137.867
4.2	14.390	13.386	13.149
4.3	11.138	12.768	11.949
4.4	24.825	27.219	24.489
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
<u>Totaal lasten</u>	196.103	195.181	187.454
Saldo baten en lasten	11.056	1.612	3.755
5	Financiële baten en lasten		
5.1	926	600	79
5.2	2.118	2.300	1.354
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
<u>Totaal financiële baten en lasten</u>	-1.192	-1.700	-1.275
Resultaat	<u>9.864</u>	<u>-88</u>	<u>2.480</u>

KASSTROOMOVERZICHT

(bedragen x € 1.000,-)

	2010	2009
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Resultaat	9.864	2.480
Overige mutaties Eigen Vermogen	0	0
	<u>9.864</u>	<u>2.480</u>
Aanpassingen voor:		
- Afschrijvingen	14.390	13.149
- Boekresultaat desinvestering MVA	-927	0
- Mutaties voorzieningen	877	-211
	<u>14.340</u>	<u>12.938</u>
Veranderingen in vlottende middelen:		
- Voorraden	99	38
- Vorderingen	-1.840	2.096
- Kortlopende schulden	-3.277	1.581
	<u>-5.018</u>	<u>3.714</u>
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	<u>19.186</u>	<u>19.132</u>
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investerings in materiële vaste activa	-6.341	-11.169
Desinvesteringen in materiële vaste activa	1.801	0
Mutaties leningen (financiële vaste activa)	182	-67
	<u>-4.358</u>	<u>-11.236</u>
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten	<u>-4.358</u>	<u>-11.236</u>
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Nieuw opgenomen leningen	0	0
Aflossing langlopende schulden	0	-6.500
	<u>0</u>	<u>-6.500</u>
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten	<u>0</u>	<u>-6.500</u>
Mutatie liquide middelen	<u><u>14.828</u></u>	<u><u>1.396</u></u>
Beginstand liquide middelen	2.328	932
Mutatie boekjaar	<u>14.828</u>	<u>1.396</u>
Eindstand liquide middelen	<u><u>17.156</u></u>	<u><u>2.328</u></u>

TOELICHTING ALGEMEEN

Activiteiten

De activiteiten van de instelling bestaan voornamelijk uit dienstverlening op het gebied van onderwijs.

Consolidatie

De rechtspersonen waarin de hogeschool een kapitaal- en/of organisatiebelang heeft en waar bovendien sprake is van een materieel financieel belang zijn opgenomen in het eigen vermogen van de Hanzehogeschool Groningen. Er is hierbij geen sprake van integrale consolidatie maar van het activeren van een vordering op verbonden partijen en het crediteren van het eigen vermogen van die partijen ten gunste, eventueel ten laste, van het eigen vermogen van de Hanzehogeschool Groningen.

Toelichting op het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. Mutaties in vreemde valuta worden omgerekend tegen de op dat moment geldende wisselkoersen.

Schattingen

Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat het bestuur van de Hanzehogeschool Groningen zich over verschillende zaken een oordeel vormt, en dat het bestuur schattingen maakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in art. 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningposten.

Rapporteringsvaluta

Alle in dit financiële verslag vermelde bedragen zijn genoteerd in euro's. Daar waar afkortingen gebruikt worden van K€ en M€ wordt bedoeld € x 1.000 respectievelijk € x 1.000.000.

GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

Algemeen

De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, die uitgegeven is door de Raad voor de Jaarverslaggeving. Deze bepalingen zijn van toepassing op grond van de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs (WJZ/2007/50507) (RJ660).

Activa en passiva (met uitzondering van het groepsvermogen) worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. In de balans en de staat van baten en lasten zijn referenties opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting.

Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van het voorgaande jaar en volgen de per 1 januari 2008 ingevoerde Regeling Jaarverslaggeving onderwijs. Op basis van voortschrijdend inzicht is in 2010 voor enkele investeringen de geschatte levensduur naar beneden bijgesteld.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs plus bijkomende kosten of vervaardigingsprijs verminderd met de toegepaste lineaire afschrijvingen op basis van de verwachte economische levensduur. Op terreinen wordt niet afgeschreven. Afboekingen door verkoop, buitengebruikstelling of tenietgaan worden afzonderlijk vermeld. Onderstaande afschrijvingstermijnen worden als uitgangspunt gehanteerd, op basis van incidentele afwijkende inschatting van levensduur kan deze worden aangepast.

De activeringsgrens voor inventaris en apparatuur is € 2.500,- met uitzondering van computerapparatuur. Deze apparatuur wordt in principe altijd geactiveerd met een ondergrens van € 250,-.

De gehanteerde categorieën zijn (samen met de afschrijvingstermijnen en –percentages):

- Gebouwen Casco/Afbouw 30 jaar (3,3%)
- Gebouwen: inbouw 15 jaar (6,7%)
- Gebouwen: investering in huurpanden 10 jaar (10,0%) of kortere huurtermijn
- Sportterreinvoorzieningen 10 jaar (10,0%)
- Overige terreinvoorzieningen 15-30 jaar (3,3%-6,7%)
- Bouwkundige voorzieningen en installaties 15 jaar (6,7%)
- Meubilair (inventaris) 7-10 jaar (10,0%-14,3%)
- Computerapparatuur 4 jaar (25,0%)
- Audiovisuele apparatuur 4 jaar (25,0%)
- Medische apparatuur 10 jaar (10,0%)
- Industriële apparatuur 15 jaar (6,7%)
- Overige apparatuur 7 jaar (14,3%)
- Technische installaties ICT 7 jaar (14,3%)
- Technische installaties overig 15 jaar (6,7%)
- Transportmiddelen 7 jaar (14,3%)

Ontvangen subsidies die betrekking hebben op investeringen (materiële vaste activa) worden in mindering gebracht op de materiële vaste activa.

Financiële vaste activa

Leningen u/g

Leningen worden verstrekt op basis van overeenkomsten waarin is vastgelegd op welke termijn de lening wordt afgelost, tegen welk rentepercentage geleend wordt en indien van toepassing, welke zekerheden er zijn verstrekt. Waardering vindt plaats tegen verstrekte hoofdsom verminderd met ontvangen aflossingen.

Voorraden

De voorraden gebruiksgoederen worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs waarbij rekening wordt gehouden met incurantheid.

Vorderingen

De vorderingen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde waarbij rekening wordt gehouden met een risico voor mogelijke oninbaarheid.

Vorderingen waartegenover ook een schuld staat in de vorm van vooruitontvangen bedragen, zijn gesaldeerd opgenomen in de balans.

Onderhanden projecten in opdracht van derden worden gewaardeerd tegen de gerealiseerde projectopbrengsten. Indien van toepassing, worden de verwerkte verliezen en reeds gedeclareerde termijnen hierop in mindering gebracht. Onderhanden projecten waarvan de gefactureerde termijnen hoger zijn dan de gerealiseerde projectopbrengsten worden gepresenteerd onder de kortlopende schulden.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en direct opeisbare deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen van de Hanzehogeschool Groningen is opgebouwd uit de in het verleden behaalde resultaten. Andere mutaties in het eigen vermogen komen tot stand door stelselwijzigingen of door het opnemen van verbonden partijen. Het eigen vermogen bestaat uit algemene reserves en bestemmingsreserves en/of -fondsen. Hierin is tevens een segmentatie opgenomen naar publieke en private middelen.

De bestemmingsreserves zijn reserves met een beperktere bestedingsmogelijkheid, welke door het bestuur is aangebracht. De bestemmingsfondsen zijn reserves met een beperktere bestedingsmogelijkheid, welke door derden zijn aangebracht.

Het resultaat van het verslagjaar op het initieel onderwijs wordt toegevoegd aan de algemene reserve. Is een deel van het resultaat tot stand gekomen door activiteiten in projectvorm die nog niet zijn afgerond, dan wordt dat deel overgeheveld naar de bestemde reserve. Andere bestemde reserves zijn er voor geconsolideerde verbonden partijen, huisvestingsbeleid en waarborgfonds.

Voor een verdere toelichting op het vermogen wordt verwezen naar de toelichting op de balans.

Voorzieningen

Algemeen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld.

Voorzieningen wachtgeld

Voor zowel het wettelijke als het bovenwettelijke deel van de wachtgeldregeling is per balansdatum een voorziening getroffen. Deze voorzieningen zijn bepaald op basis van opgaven van de uitvoeringsinstellingen, rekening houdend met deelnamekans.

Voorziening sociaal beleid

Deze voorziening wordt gevormd indien op balansdatum verplichtingen bestaan tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen aan personeelsleden die op balansdatum naar verwachting geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid. De verplichting is een beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichtingen per balansdatum af te wikkelen.

Voorziening jubilea

De voorziening jubilea wordt opgenomen voor verwachte lasten gedurende het dienstverband van de werknemers. Hierbij is rekening gehouden met indexatie, blijf- en deelnamekans en verdiscontering.

Voorziening WGA-WIA

Ter dekking van toekomstige lasten ingevolge de wet integratie gedeeltelijk arbeidsgeschikten is een voorziening opgenomen. De voorziening is bepaald op basis van het ziektebestand en verdisconteerd.

Overige voorzieningen

De overige voorzieningen worden opgenomen tegen nominale waarde.

Langlopende schulden

Liquiditeitsbijdrage 1988

Dit betreft door het ministerie van OCW beschikbaar gestelde middelen ter dekking van het liquiditeitstekort, voortkomend uit gespreide inning van collegegelden.

Bouwleningen

In 2005 is een nieuwe financiering aangegaan bij het ministerie van Financiën en is het recht op eerste hypotheek verleend aan de Staat der Nederlanden voor een aantal panden aan het Zernikeplein (kadastraal bekend als Penningsdijk 6, Landleven 10, Zernikeplein 1 en Blauwborgje). Waardering van langlopende schulden vindt plaats tegen ontvangen hoofdsommen verminderd met eventuele tussentijdse aflossingen.

Kortlopende schulden

Onder kortlopende schulden zijn de bedragen ondergebracht die nog betrekking hebben op het verslagjaar maar op balansdatum nog niet zijn betaald en bedragen die zijn ontvangen in of voor het verslagjaar en aan opvolgende jaren moeten worden toegekend.

GRONDSLAGEN VOOR BEPALING VAN HET RESULTAAT

Algemeen

Het saldo van de baten en lasten is tot stand gekomen met inachtneming van de volgende beginselen:

- Toerekeningsbeginsel: baten en lasten worden toegerekend aan dat jaar waar ze betrekking op hebben, hierbij wordt ervan uitgegaan dat onderwistaken gelijkmatig over het jaar zijn verdeeld.
- Realisatiebeginsel: winsten worden genomen voor zover zij in het verslagjaar zijn gerealiseerd.
- Voorzichtigheidsbeginsel: verliezen of risico's worden opgenomen voor zover zij bekend zijn geworden vóór het opmaken van de jaarrekening.

Baten

Rijksbijdragen OCW

De baten die in een verslagjaar zijn ontvangen van het ministerie van OCW worden in totaliteit verantwoord en zijn gebaseerd op de meest recent verschenen rijksbijdragebrieven. De rijksbijdragebrief van december is feitelijk de definitieve toekenning over een kalenderjaar. Eventuele mutaties op de rijksbijdrage worden toegerekend aan het betreffende kalenderjaar en werken volledig door in de studiejaarrekening over de periode september jaar X t/m augustus jaar Y.

Collegegelden

De collegegelden worden verantwoord volgens het baten- en lastenstelsel.

Werk i.o.v. derden

Opbrengsten uit het verlenen van diensten geschieden naar rato van de geleverde prestaties, gebaseerd op de verrichte diensten tot aan de balansdatum in verhouding tot de in totaal te verrichten diensten.

Overige baten

Overige baten bestaan uit baten uit verhuur, detachering en overige. Exploitatiesubsidies worden als baten verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt of opbrengsten zijn gederfd, of wanneer een gesubsidieerd exploitatietekort zich heeft voorgedaan. De baten worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen en de instelling de condities voor ontvangst kan aantonen.

Subsidies met betrekking tot investeringen in materiële vaste activa worden in mindering gebracht op het desbetreffende actief en als onderdeel van de afschrijvingen verwerkt in de staat van baten en lasten.

Afschrijvingen op materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Over terreinen wordt niet afgeschreven.

Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de economische levensduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast. Boekwinsten en -verliezen bij verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

Personeelsbeloningen

Periodiek betaalbare beloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

Pensioenen

De Hanzehogeschool Groningen heeft de toegezegd-pensioenregelingen bij het bedrijfstakpensioenfonds verwerkt als zou sprake zijn van een toegezegde-bijdrageregeling.

Voor toegezegde-bijdrageregelingen betaalt de instelling op verplichte, contractuele of vrijwillige basis premies aan pensioenfondsen en verzekeringsmaatschappijen. Behalve de betaling van premies heeft de instelling geen verdere verplichtingen uit hoofde van deze pensioenregelingen. De premies worden verantwoord als personeelskosten als deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva.

TOELICHTING OP DE BALANS

(bedragen x € 1.000,-)

1 Activa

Vaste activa

1.1 Materiële vaste activa

De mutaties in de materiële vaste activa worden als volgt weergegeven:

	Verkrijgings- prijs tm 2009	Afschrijvingen tm 2009	Boekwaarde 31-12-2009	Investerings 2010	Desinveste- ringen 2010	Afschrijvingen 2010	Boekwaarde 31-12-2010
1.1.1 Gebouwen en terreinen							
1.1.1.1 Gebouwen (incl. bouwk.vorz.)	159.632	76.225	83.407	1.574	-494	7.816	76.671
1.1.1.2 Terreinen + terreinvoorzieningen	12.424	355	12.069	0	-122	563	11.384
	172.056	76.580	95.476	1.574	-616	8.379	88.055
1.1.2 Inventaris en apparatuur							
1.1.2.1 Inventaris	22.188	11.454	10.734	202	0	1.489	9.447
1.1.2.2 Apparatuur	27.439	17.426	10.013	2.581	-313	3.717	8.564
	49.627	28.880	20.747	2.783	-313	5.206	18.011
1.1.3 Overige materiële vaste activa							
Vervoermiddelen	131	88	43	8	0	15	36
1.1.4 Projecten in uitvoering	872	0	872	1.976	-872	0	1.976
1.1.5 Investeringsubsidies	-1.219	-816	-403	0	0	-137	-266
Totaal materiële vaste activa	221.467	104.732	116.735	6.341	-1.801	13.463	107.812

Toelichting:

Het saldo op 'projecten in uitvoering' heeft betrekking op lopende investeringsprojecten.

Op de egalisatierekening investeringsubsidies staan de bedragen vermeld die als subsidies zijn ontvangen voor projecten waarop ook investeringen zijn gepleegd. Jaarlijks valt een deel vrij ter compensatie van de afschrijvingslasten.

Een aantal panden aan het Zernikeplein (kadastraal bekend als Penningsdijk 6, Landleven 10, Zernikeplein 1 en Blauwborgje) is hypotheccair bezwaard.

1.2 Financiële vaste activa

De mutaties in de financiële vaste activa worden als volgt weergegeven:

	Boekwaarde 31-12-2009	Investerings en verstrekte leningen	Desinvest. en afgeloste leningen	Vorderingen kortlopend	Boekwaarde 31-12-2010
1.2.1 Overige leningen u/g					
Unica Installatiegroep BV	794	0	-57	0	737
Technomatch / Groningen (tevens voorzien)	0	0	0	0	0
Stichting RenQi	125	30	155	0	0
Totaal financiële vaste activa	919	30	98	0	737

Toelichting:

In verband met de investering in energievoorzieningen (warmte-koude-opslag) voor het Economiegebouw is in 2006 een geldlening verstrekt aan Unica ten bedrage van K€ 354. Aanvullend op deze overeenkomst is eind 2007 voor het Corpushuys (van Swietenlaan) een lening aan Unica van K€ 564 verstrekt. Aflossingen vinden plaats overeenkomstig maandelijkse termijnen per locatie. Met Technomatch is in 2003 een achtergestelde lening aangegaan voor een bedrag van K€ 103. Deze lening is voorzien en daarom per saldo 0.

In augustus 2009 is een lening ten bedrage van K€ 125 verstrekt aan Stichting RenQi en in januari 2010 is nog een termijn van K€ 30 beschikbaar gesteld. Ultimo 2010 is besloten deze lening als oninbaar te beschouwen en derhalve te voorzien.

(bedragen x € 1.000,-)

Vlottende activa

1.3 Voorraden

	<u>31-12-2010</u>	<u>31-12-2009</u>
1.3.1 Gebruiksgoederen		
Mag.goed./kantoorbenodigdheden	375	473
	<u>375</u>	<u>473</u>
Totaal voorraden	<u><u>375</u></u>	<u><u>473</u></u>

1.4 Vorderingen

	<u>31-12-2010</u>	<u>31-12-2009</u>
1.4.1 Debiteuren	2.221	3.346
Studenten	0	0
1.4.2 Overige vorderingen	3.933	918
1.4.3 Overlopende activa	297	346
	<u>6.450</u>	<u>4.610</u>
Totaal vorderingen	<u><u>6.450</u></u>	<u><u>4.610</u></u>

Toelichting:

Onder de overige vorderingen per 31-12-2010 is een vordering opgenomen op de Belastingdienst van M€ 2,9. Deze vordering is begin 2011 ontvangen.

1.5 Liquide middelen

	<u>31-12-2010</u>	<u>31-12-2009</u>
1.5.1 Banken	4.733	-98
1.5.2 Kasmiddelen	39	23
1.5.3 Deposito's	10.000	0
1.5.4 Overige	2.384	2.402
	<u>17.156</u>	<u>2.327</u>
Totaal liquide middelen	<u><u>17.156</u></u>	<u><u>2.327</u></u>

Toelichting:

Zoals ook blijkt uit het kasstroomoverzicht is het liquiditeitssaldo toegenomen met M€ 14,8. De Overige liquide middelen hebben voor het grootste deel betrekking op bankgaranties ad M€ 2,4.

(bedragen x € 1.000,-)

2 Passiva

2.1 Eigen vermogen

	Saldo 31-12-2009	Mutaties		Saldo 31-12-2010
		Bestemming resultaat	Overige mutaties	
2.1.1 Algemene reserve (publiek)	32.136	10.033	-5.815	36.354
Algemene reserve (privaat)	-169	-169	2.341	2.003
Subtotaal algemene reserve	31.967	9.864	-3.474	38.357
2.1.2 Bestemmingsreserves (publiek)				
EV geconsolideerde verbonden partijen	0	0	0	0
Waarborgfonds	574	0	0	574
Reserve huisvestingsbeleid	14.216	0	0	14.216
Projecten	3.495	0	2.502	5.997
Overig	0	0	972	972
Subtotaal bestemmingsreserves (publiek)	18.285	0	3.474	21.759
Totaal eigen vermogen	50.252	9.864	0	60.116

Toelichting:

Mutaties in de bestemmingsreserves hebben betrekking op afgeronde projecten en activiteiten waarvan het saldo wordt toegevoegd of onttrokken aan de algemene reserve.

2.2 Voorzieningen

	Saldo 31-12-2009	Mutaties			Saldo 31-12-2010
		Dotaties 2010	Onttrekkingen 2010	Vrijval 2010	
2.2.1 Personeelsvoorzieningen					
Wachtgelden bovenwettelijk	807	338	432	0	713
Wachtgelden wettelijk	568	770	551	0	787
Voorziening sociaal beleid	194	994	193	195	800
Voorziening jubilea	518	23	0	0	541
Voorziening WGA-WIA	735	443	39	281	858
Subtotaal personeelsvoorzieningen	2.822	2.568	1.215	476	3.699
Totaal voorzieningen	2.822	2.568	1.215	476	3.699

	Kortlopend deel <1 jaar	Langlopend deel >1 jaar	Saldo 31-12-2010
Personeelsvoorzieningen			
Wachtgelden bovenwettelijk	482	231	713
Wachtgelden wettelijk	459	328	787
Voorziening sociaal beleid	324	476	800
Voorziening jubilea	51	490	541
Voorziening WGA-WIA	98	760	858
Subtotaal personeelsvoorzieningen	1.414	2.285	3.699

Toelichting:

De voorzieningen Wachtgelden wettelijk en bovenwettelijk alsmede WGA-WIA zijn opgenomen conform opgaaf van uitvoerders.

(bedragen x € 1.000,-)

2.3 Langlopende schulden

	Bedrag lening 31-12-2009	Aangegeane leningen o/g	Aflossingen 2010	Schulden kt 2010	Stand 31-12-2010
2.3.1 Kredietinstellingen (bouwleningen)					
Lening 1 ministerie van Financiën	13.000	0	0	0	13.000
Lening 2 ministerie van Financiën	0	0	0	0	0
Lening 3 ministerie van Financiën	10.000	0	0	0	10.000
2.3.2 Langlopende schulden aan OCW					
Liquiditeitsbijdrage 1988	2.268	0	0	0	2.268
Totaal langlopende schulden	25.268	0	0	0	25.268

Kredietinstellingen (bouwleningen)

	Stand 31-12-2010	Looptijd > 1 jaar	Looptijd > 5 jaar	Rentevoet
Lening 1 ministerie van Financiën	13.000	13.000	13.000	4,05%
Lening 2 ministerie van Financiën	0	0	0	3,08%
Lening 3 ministerie van Financiën	10.000	10.000	10.000	4,01%
Langlopende schulden aan OCW	2.268	2.268	2.268	0%
Totaal langlopende schulden	25.268	25.268	25.268	

Toelichting:

In april 2005 zijn nieuwe leningen aangegaan bij het ministerie van Financiën. Ook is vanaf dat moment een start gemaakt met het 'schatkistbankieren' waarbij er een rekening courant verhouding is tussen de Hanzehogeschool Groningen en het ministerie. Dagelijks worden de saldi van de bankrekeningen vereffend.

2.4 Kortlopende schulden

	31-12-2010	31-12-2009
2.4.1 Crediteuren	3.726	7.393
2.4.2 Onderhanden werk i.o.v. derden		
Projecten en contractonderzoek	2.619	3.048
2.4.3 Belastingen en premies sociale verzekeringen	5.526	5.365
2.4.4 Schulden inzake pensioenen	1.781	1.766
2.4.5 Kredietinstellingen	0	6.500
2.4.6 Overige kortlopende schulden	4.699	690
2.4.7 Overlopende passiva		
Vooruitontvangen collegegelden	13.140	11.991
Geormerkte subsidies OCW	304	560
Vakantiegeld	4.279	4.133
Vakantiedagen	4.994	2.234
Salarissen	227	42
Vooruitontvangen bedragen	2.152	3.001
	25.095	21.961
Totaal kortlopende schulden	43.446	46.723

Toelichting:

Het crediteurensaldo is per balansdatum M€ 3,7 lager o.a. als gevolg van een eerdere sluiting van de boekhouding. Hierdoor is onder de post Overige kortlopende schulden een groter bedrag aan nog te betalen bedragen opgenomen. Per saldo is echter een verlaging van de schuld aan leveranciers gerealiseerd door verdere verbetering van de interne processen.

Het onderhanden werk i.o.v. derden is per balansdatum gesaldeerd opgenomen en vormt per 31-12-2010 een schuld.

Overzicht verbonden partijen

Beslissende zeggenschap (stichting of vereniging)

	Jur. Vorm	Statutaire zetel	Code activiteiten	Eigen vermogen 31-12-2010	Resultaat 2010	Verklaring art. 2:403 BW	Consolidatie ja/nee
Stud.fnds Minerva (Art and Food)	stichting	Groningen	4	0	0	N	N
Stud.fnds Pr.Claus Conservatorium	stichting	Groningen	4	0	0	N	N
Frank Mohr (vh Media GN)	stichting	Groningen	2	0	0	N	N
Instr.fonds Willem van Lier	stichting	Groningen	4	0	0	N	N
Peter de Grote festival	stichting	Groningen	4	0	0	N	N
Totaal				0	0		

Overige verbonden partijen (minderheidsdeelneming en geen beslissende zeggenschap)

	Juridische vorm	Statutaire zetel	Code activiteiten
Hanzeplein	stichting	Groningen	4
Makarov Prelude	stichting	Groningen	4
Seniorenacademie HOVO Gron./Drenthe	stichting	Groningen	4
Gilde HBO	stichting	Den Haag	4
Huisvesting buitenlandse studenten	stichting	Groningen	4
Stichting RenQi	stichting	Groningen	4
Stichting Cube050	stichting	Groningen	4

Code activiteiten: 1. contractonderwijs, 2. contractonderzoek, 3. onroerende zaken, 4. overige.

Overzicht geormerkte doelsubsidies OCW (2.4.7)

Omschrijving	Kenmerk	Bedrag van toewijzing	Saldo 31-12-2009	Ontvangen in 2010	Lasten 2010	Investering 2010	Saldo 31-12-2010
Allochtonenbeleid - 2006	100124U	170	3	0	0	0	3
Studenten met functiebeperking - 2006	214526M	210	0	0	-1	0	1
HBO Lerarenbeurs 2010	50705M	127	0	127	29	0	98
HBO Lerarenbeurs 2010	53681M	37	0	37	12	0	25
HBO Lerarenbeurs 2010	73336M	18	0	18	6	0	12
MBO Lerarenbeurs 2010	50705M	11	0	11	4	0	7
MBO Ned.Taal en Rekenen	133303M	4	0	4	4	0	0
HBO Sirius	70925	2.380	557	570	969	0	158
Totaal geormerkte doelsubsidies		2.957	560	767	1.023	0	304

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN VERPLICHTINGEN

Hypotheekverklaring

Met ingang van april 2005 is het recht op eerste hypotheek verleend aan de Staat der Nederlanden voor de panden aan het Zernikeplein (kadastraal bekend als Penningsdijk 6, Landleven 10, Zernikeplein 1 en Blauwborgje). In deze gebouwen zijn onder meer de economische en de technische *schools* gevestigd.

Daarnaast heeft de Hanzehogeschool Groningen ter instandhouding van de Stichting Waarborgfonds HBO een bedrag als bestemmingsfonds binnen het eigen vermogen opgenomen ter grootte van 1% van het bedrag van de rijksbijdrage in het jaar van afsluiten van de overeenkomst (1994). Mocht een hogeschool de verplichting jegens het Waarborgfonds niet kunnen nakomen, dan kan door het Waarborgfonds aanspraak worden gemaakt op het gevormde bestemmingsfonds.

Vordering op het ministerie van OCW

In 2001 is de vordering op OCW betreffende IZK, vakantie-uitkering en sociale lasten uit 1986/1987 afgeboekt. Deze vordering (K€ 2.719) blijft echter wel bestaan en zal worden verrekend bij liquidatie van de hogeschool. In december 2005 is een bedrag aan de hogeschool uitgekeerd in verband met het afschaffen van de ZKOO-regeling dat in mindering is gebracht op deze vordering.

Langlopende verplichtingen

Bankgaranties

De Stichting Hanzehogeschool Groningen heeft per 31-12-2010 bankgaranties afgegeven voor een totaalbedrag van K€ 2.438, te weten:

- Stichting Waarborgfonds HBO (K€ 574)
- Stichting IN m.b.t. huisvesting buitenlandse studenten in Eelde (K€ 64)
- Van Wijnen BV inzake meer/minderwerk nieuwbouw Sportstudies (M€ 1,8)

Er zijn gedurende 2010 geen nieuwe bankgaranties verstrekt.

Overige verplichtingen en claims

In ieder verslagjaar lopen verschillende juridische procedures. Deze zijn te onderscheiden naar beroepen die zijn ingesteld door studenten of personeelsleden, vorderingen van derden, en eventuele procedures tegen of vanwege bestuursorganen waaronder het ministerie van OCW.

Bij de procedures van de Hanzehogeschool Groningen tegen personeelsleden kan het voorkomen dat, hetzij in het kader van een minnelijke schikking, hetzij op basis van de uitspraak van de kantonrechter, een vergoeding wordt toegekend. In 2010 heeft de Hanzehogeschool Groningen geen uitzonderlijke claims opgelopen.

In het afgelopen verslagjaar zijn ook voor het overige geen geschillen met derden gerezen die naar huidig inzicht zullen resulteren in vorderingen tot schadevergoeding waaruit substantiële financiële aanspraken zullen voortvloeien.

Tijdens de bouw van het nieuwe complex voor het Instituut voor Sportstudies is forse vertraging ontstaan. Er is tussen coördinerend aannemer Van Wijnen enerzijds en de Hanzehogeschool Groningen anderzijds discussie ontstaan over de verantwoordelijkheid voor de vertraging. In december 2007 is gepoogd een schikking te treffen. Geconstateerd is dat de financiële verschillen dusdanig groot zijn dat een overeenkomst niet tot de mogelijkheden behoorde. Ter voorkoming van het niet opleveren van het complex op 21 december 2007 heeft de HG een zogenaamd trekkingsrecht afgegeven aan Van Wijnen van M€ 1,8. Van Wijnen heeft hierop de HG gedagvaard. Van Wijnen legt in de dagvaarding een totale claim neer van M€ 2,7 terwijl de HG concludeert dat zij Van Wijnen niets meer schuldig is. Indien een schikking uitblijft, kan het traject tot een definitieve uitspraak nog geruime tijd in beslag nemen.

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

(bedragen x € 1.000,-)

3 Baten

3.1 Rijksbijdragen OCW

	2010	begroting 2010	2009
3.1.1 (Normatieve) rijksbijdrage OCW (HBO)	140.490	133.363	130.289
3.1.2 Overige subsidies OCW			
Geoormerkte subsidies	1.024	165	105
Niet-geoormerkte subsidies	-10	350	524
Subtotaal	<u>1.013</u>	<u>515</u>	<u>629</u>
Totaal rijksbijdragen OCW	<u><u>141.504</u></u>	<u><u>133.878</u></u>	<u><u>130.918</u></u>

Toelichting:

De rijksbijdrage over 2010 is M€ 10,2 meer dan over het jaar 2009. Factoren die hierin een rol hebben gespeeld zijn: prijscompensatie, hogere studentenaantallen alsmede rijksbijdragen ten behoeve van kennisinnovatie.

De hoogte van de rijksbijdrage sluit aan en is gebaseerd op de betreffende rijksbijdragebrieven.

3.2 Collegegelden

	2010	begroting 2010	2009
3.2.1 Collegegelden (bekostigde studenten)	39.376	38.698	36.401
3.2.2 Overige	-645	-539	-1.142
Totaal collegegelden	<u><u>38.731</u></u>	<u><u>38.159</u></u>	<u><u>35.259</u></u>

Toelichting:

De stijging van het collegegeld wordt veroorzaakt door een groter aantal bekostigde studenten per 1 oktober 2010 ten opzichte van 1 oktober 2009 en het hogere collegegeld.

Het bedrag onder 'Overige' is het resultaat van de saldering tussen ontvangsten van niet bekostigde studenten en restitutie van collegegelden.

3.3 Baten werk in opdracht van derden

	2010	begroting 2010	2009
3.3.1 Opbrengst werk i.o.v. derden			
3.3.1.1 Contractonderwijs CA / P-HBO cursussen	3.809	4.500	4.015
3.3.1.2 Contractonderzoek Overige contractactiviteiten	4.284	2.899	4.743
Totaal opbrengst werk i.o.v. derden	<u>8.094</u>	<u>7.399</u>	<u>8.758</u>
3.3.2 Mutaties onderhanden werk i.o.v. derden	-253	0	-1.206
Totaal baten werk i.o.v. derden	<u><u>7.841</u></u>	<u><u>7.399</u></u>	<u><u>7.552</u></u>

(bedragen x € 1.000,-)

3.4 Overige baten

	2010	begroting 2010	2009
3.4.1 Resultaat verbonden partijen	0	-53	0
3.4.2 Verhuur onroerende zaken	779	660	1.042
3.4.3 Detachering personeel	997	680	1.141
3.4.4 Overige baten			
Subsidies	9.309	7.500	11.059
Overige bijdragen van studenten	2.868	2.100	2.236
Overige	5.130	6.470	2.002
Subtotaal	17.307	16.070	15.297
Totaal overige baten	19.084	17.357	17.480

Toelichting:

De opbrengsten uit Verhuur onroerende zaken is over 2010 K€ 263 lager, grotendeels als gevolg van beëindiging huur Martinihotel (huisvesting buitenlandse studenten).

Onder de overige baten is een bedrag opgenomen van M€ 2,9, voortkomend uit een beschikking van de Belastingdienst over de jaren 2006 t/m 2009.

(bedragen x € 1.000,-)

4 Lasten

4.1 Personele lasten

		begroting	
	2010	2010	2009
4.1.1 Lonen en salarissen	<u>129.310</u>	<u>129.355</u>	<u>125.310</u>
4.1.1.1 Brutolonen en salarissen	105.840	105.844	102.495
4.1.1.2 Sociale lasten	10.118	10.139	9.640
4.1.1.3 Pensioenpremies	<u>13.352</u>	<u>13.372</u>	<u>13.175</u>
Subtotaal lonen en salarissen	129.310	129.355	125.310
4.1.2 Overige personele lasten			
4.1.2.1 Dotatie voorziening wachtgeld	1.107	300	-130
4.1.2.2 Ingehuurd personeel niet in loondienst	9.075	9.153	9.929
4.1.2.3 Dotatie overige personele voorzieningen	984	500	502
4.1.2.4 Overige	<u>6.158</u>	<u>2.500</u>	<u>2.844</u>
Subtotaal overige personele lasten	17.324	12.453	13.145
4.1.3 Uitkeringen (-/-)	<u>-885</u>	<u>0</u>	<u>-588</u>
Totaal personele lasten	<u><u>145.750</u></u>	<u><u>141.808</u></u>	<u><u>137.867</u></u>

Toelichting: De dotatie overige personele voorzieningen heeft betrekking op de gedurende het boekjaar 2010 nieuw gevormde voorziening WGA-WIA en een aanvullende dotatie aan de voorziening Sociaal Beleid.

Onder de Overige personele lasten-Overig is de aanvullende reservering vakantiedagen ad M€ 2,7 opgenomen.

4.1.4 Aantal werknemers

Aantal fte's per 31 december:	<u>2010</u>	<u>2009</u>
WP / OP	953	945
Zakelijke dienstverlening	48	50
OBP	<u>911</u>	<u>921</u>
Totaal aantal fte's	<u><u>1.912</u></u>	<u><u>1.916</u></u>

4.2 Afschrijvingen

	2010	begroting 2010	2009
4.2.1 Gebouwen	8.379	7.962	7.795
4.2.2 Inventaris en apparatuur	5.206	5.424	5.477
4.2.3 Overige materiële vaste activa	15	0	14
4.2.4 Vrijval investeringssubsidies	-137	0	-137
4.2.5 Boekresultaat desinvestering MVA	927	0	0
Totaal afschrijvingen	<u><u>14.390</u></u>	<u><u>13.386</u></u>	<u><u>13.149</u></u>

Toelichting:

Onder de Overige materiële vaste activa zijn de afschrijvingen op vervoersmiddelen opgenomen. De hogere afschrijvingslasten over gebouwen zijn het gevolg van een actualisering van enkele afschrijvingspercentages. Onder het Boekresultaat desinvestering MVA is de desinvestering van een tweetal lokaties opgenomen.

(bedragen x € 1.000,-)

4.3 Huisvestingslasten	begroting		
	2010	2010	2009
4.3.1 Huur	2.043	1.570	2.042
4.3.2 Klein onderhoud	2.328	2.814	2.292
4.3.3 Schoonmaakkosten	2.790	2.550	2.857
4.3.4 Heffingen	670	650	652
4.3.5 Energie en water	2.227	2.500	2.677
4.3.6 Overige	1.080	2.684	1.429
Totaal huisvestingslasten	11.138	12.768	11.949

Toelichting:

De huisvestingslasten zijn gedaald met M€ 0,9 ten opzichte van 2009. De oorzaak hiervan ligt voor een substantieel deel bij de lagere energiekosten.

4.4 Overige lasten	begroting		
	2010	2010	2009
4.4.1 Administratie en beheer	13.704	17.632	13.829
4.4.2 Inventaris en apparatuur	5.490	4.654	4.939
4.4.3 Reis- en verblijfkosten	2.683	2.733	2.829
4.4.4 Dotatie overige voorzieningen	1	0	0
4.4.5 Tegemoetkoming studerende	2.946	2.200	2.892
Totaal overige lasten	24.825	27.219	24.489

Toelichting:

De Overige lasten zijn over 2010 met per saldo M€ 0,3 gestegen. De grootste stijging is gerealiseerd in de kosten van Inventaris en apparatuur (+ M€ 0,5).

Accountants honoraria

	2010	2009
Controle van de jaarrekening	73	78
Andere controlewerkzaamheden	42	29
Fiscale advisering	55	14
Andere niet-controlediensten	0	0

Toelichting:

De bovenstaande accountants honoraria zijn ten laste gebracht van het resultaat en betreffen uitsluitend de werkzaamheden uitgevoerd door accountantsorganisaties en externe accountants zoals bedoeld in art. 1, lid 1 Wta.

5 Financiële baten en lasten	begroting		
	2010	2010	2009
5.1 Rentebaten	926	600	79
5.2 Rentelasten	2.118	2.300	1.354
Saldo financiële baten en lasten	-1.192	-1.700	-1.275

OVERIGE GEGEVENS

1. Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan het College van Bestuur van de Hanzehogeschool Groningen

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de (in dit verslag opgenomen) jaarrekening 2010 van de Hanzehogeschool te Groningen gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2010 en de staat van baten en lasten over 2010 met de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van de Hanzehogeschool is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en resultaat getrouw dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, beide in overeenstemming met de in Nederland geldende Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is tevens verantwoordelijk voor de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties. Dit houdt in dat deze bedragen in overeenstemming dienen te zijn met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen. Het bestuur is voorts verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van de relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle, als bedoeld in artikel 2.9, derde lid van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden en het onderwijscontroleprotocol OCW/EL&I 2010. Dit vereist dat wij voldoen aan voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten. Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan alsmede voor de naleving van de betreffende wet- en regelgeving, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de Hanzehogeschool. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en van de redelijkheid van de door het bestuur van de Hanzehogeschool gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van de Hanzehogeschool per 31 december 2010 en van het resultaat over 2010 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs.

Voorts zijn wij van oordeel dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties over 2010, in alle van materieel belang zijnde aspecten, voldoen aan de eisen van financiële rechtmatigheid. Dit houdt in dat deze bedragen in overeenstemming zijn met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals vermeld in paragraaf 2.3.1. Referentiekader van het onderwijscontroleprotocol OCW/EL&I 2010.

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen.

Ingevolge artikel 2:393 lid 5 onder e en f BW vermelden wij dat ons geen tekortkomingen zijn gebleken naar aanleiding van het onderzoek of het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, overeenkomstig Titel 9 Boek 2 BW is opgesteld, en of de in artikel 2:392 lid 1 onder b tot en met g BW vereiste gegevens zijn toegevoegd. Tevens vermelden wij dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening zoals vereist in artikel 2:391 lid 4 BW.

Groningen, 23 mei 2011

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

Origineel getekend door:

Drs. A.M.P. van den Belt RA

(bedragen x € 1.000,-)

2. Voorstel resultaatbestemming

Het resultaat van de Hanzehogeschool Groningen over het jaar 2010 bedraagt K€ 9.864. Voorgesteld wordt om het resultaat als volgt te verdelen:

Toevoeging algemene reserve (publiek)	4.218
toevoeging algemene reserve (privaat)	2.172
Toevoeging bestemmingsreserve (EV verbonden partijen)	0
Toevoeging bestemmingsreserve (Interne projecten)	2.502
Toevoeging bestemmingsreserve (Overig)	<u>972</u>
Resultaat	<u><u>9.864</u></u>

3. Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben zich geen noemenswaardige gebeurtenissen voorgedaan tussen balansdatum en verschijningsdatum van het jaarverslag.

4. Gegevens over de rechtspersoon

Bestuursnummer	40169
Naam instelling	Hanzehogeschool Groningen
Adres	Zernikeplein 7
Postadres	Postbus 30030
Postcode / Plaats	9700 RM Groningen
Telefoon	050 - 595 5555
Fax	050 - 595 5678
E-mail	info@org.hanze.nl
Internet-site	www.hanze.nl
BRIN-nummer	25BE Hanzehogeschool Groningen 28AY Hanzehogeschool Groningen (mbo)

5. Kengetallen	<u>2010</u>	<u>2009</u>
Solvabiliteit 1	0,45	0,40
Solvabiliteit 2	0,48	0,42
Liquiditeit	0,55	0,16
Liquiditeit (quick ratio)	0,54	0,15
Rentabiliteit (o.b.v. normale bedrijfsvoering)	4,8%	1,3%

6. OZB en verzekerde waarde gebouwen en terreinen (Peildatum 31-12-2010)

	Bedrag
OZB-waarde gebouwen en terreinen	102.490
Verzekerde waarde gebouwen	249.991

(bedragen x € 1.000,-)

7. Bezoldiging van bestuurders en toezichthouders

7.1 Belastbaar jaarloon CvB-leden

(alle bedragen incl. werkgevers- en werknemersdeel pensioenpremie)

	2010		2009
	belastbaar jaarloon	éénmalige uitkering	belastbaar jaarloon
dhr. H.J. Pijlman	187	-	183
mevr. M.C.J. van Os-Schaap	183	-	158
dhr. C. de Ruiter*	134	190	165
dhr.J.H. de Ruiter**	26	-	-
	<u>530</u>	<u>190</u>	<u>506</u>

* Uit dienst per 31-08-2010. De heer C. de Ruiter heeft per 31-08-2010 een éénmalige uitkering namens de Raad van Toezicht ontvangen ter grootte van K€ 190. In het belastbaar jaarloon is een bedrag van K€ 15 opgenomen als gevolg van de afrekening bij uitdiensttreding.

** in dienst geheel 2010, in functie als lid CvB per 01-11-2010. Het totaal belastbaar jaarloon over 2010, inclusief de voorafgaande functie, bedraagt voor de heer J.H. de Ruiter K€ 114.

Naast vermeld belastbaar jaarloon zijn door de CvB-leden gedurende 2010 declaraties ingediend ter vergoeding van gemaakte reis- en verblijfkosten, representatiekosten en overige kosten. Deze declaraties bedragen in totaal € 8.900, verdeeld over H.J. Pijlman (€ 3.501), M.C.J. van Os-Schaap (€1.660) en C. de Ruiter (€ 3.739).

7.2 Vergoeding leden RvT

	2010	2009
dhr. G.J. Lankhorst (voorzitter)*	11	11
mevr. G. Klaassen-Prinsen (per 1-1-2010)	6	-
dhr. L.P. Middel	6	6
mevr. A.M.C. Kuks	8	8
dhr. U. Kleinhuis	8	8
dhr. R. van Schilfgaarde	6	6
dhr. K. van Twist (tot 1-1-2010)	-	6
dhr. H. van der Burg (per 14-9-2009)	8	3
	<u>54</u>	<u>48</u>

Toelichting:

De vergoedingen aan leden van de Raad van Toezicht worden jaarlijks in december uitgekeerd en hebben betrekking op het afgelopen kalenderjaar. De leden van de RvT krijgen een vergoeding toegekend van K€ 6,3. Bij zitting in de auditcommissie (2) of de remuneratiecommissie (1) wordt een toeslag van K€ 1,5 toegekend. De hoogte van de vergoedingen is ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar.

De vergoeding van de heer Lankhorst wordt gedoneerd aan de Hanze University Foundation.

8. Wet Openbaarmaking uit Publieke middelen gefinancierde Topinkomens (WOPT)

Het belastbaar jaarloon is opgenomen conform de meest recente voorschriften (WOPT) en de ministeriële regeling m.b.t. vaststelling normsalaris. Het grensbedrag voor publicatieplicht bedraagt over 2010 K€ 193.000. Op basis van dit bedrag bestaat er over 2010 voor de heer C. de Ruiter een publicatie- en meldingsplicht naar het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. In 2010 zijn de normale salarisstijgingen conform de cao-hbo van toepassing geweest.

9. Nevenfuncties leden College van Bestuur

In het verslagjaar vervulden drie leden van het College van Bestuur onderstaande nevenfuncties.

	<u>functie</u>	<u>Wel/niet bezoldigd</u>
H.J. Pijlman		
Stichting Beheer Aandelen FC Groningen	Voorzitter	niet
Gronings-Drentse Sociëteit van Doopsgezinde Gemeenten	Voorzitter Bestuur	niet
Martiniplaza	Voorzitter Raad van Commissarissen	wel*
Groninger Monumentenfonds	Lid Raad van Commissarissen	niet
Stichting Onafhankelijkheidsfonds	Lid Bestuur	niet
Stichting Technasium	Voorzitter Bestuur	niet
SKSG	Lid Raad van Commissarissen	wel*
Stichting Noorderslag/Eurosonic	Lid Raad van Toezicht	wel*
M.C.J. van Os-Schaap		
Stichting Van Boeijen	Lid Raad van Toezicht	niet
Camping Duinoord	Lid Raad van Toezicht	niet
J.H. de Ruiter		
Stichting Loopgroep Astrea Groningen	Voorzitter Bestuur	niet

* Opbrengsten naar kas Hanzehogeschool Groningen

10. Samenstelling Raad van Toezicht

Naam: Drs G.J. Lankhorst
M/V: M
Leeftijd: 53 jaar
Hoofdfunctie: CEO GasTerra BV
Eerste benoeming RvT: 19-01-2009
Lidmaatschap kercommissie: remuneratiecommissie
Relevante nevenfuncties: lid RvT Marketing Groningen

Naam: Drs L.P. Middel
M/V: M
Leeftijd: 58 jaar
Hoofdfunctie: Burgemeester Drachten-Smallingerland
Eerste benoeming RvT: 19-01-2009
Lidmaatschap kercommissie: -
Relevante nevenfuncties: voorzitter RvT Regionaal Bureau Onderwijs - Groningen

Naam: A.M.C. Kuks
M/V: V
Leeftijd: 46 jaar
Hoofdfunctie: Human Resources Director Stegeman CV, part of the Campofriofood group
Eerste benoeming RvT: 14-04-2008
Lidmaatschap kercommissie: remuneratiecommissie
Relevante nevenfuncties: Bestuurslid NVO2, Adviseur stichting FRES

Naam: Drs H. van der Burg
M/V: M
Leeftijd: 53 jaar
Hoofdfunctie: directeur Vanderburg Holding BV
Eerste benoeming RvT: 14-09-2009
Lidmaatschap kercommissie: auditcommissie
Relevante nevenfuncties: President-commissaris RUG Houdstermaatschappij, voorzitter Stichting Alumni Economie en Bedrijfskunde

Naam: G.N. Klaassen-Prinsen
M/V: V
Leeftijd: 62 jaar
Hoofdfunctie: Directeur KunstStation C
Eerste benoeming RvT: 01-01-2010
Datum aftreding RvT: 01-03-2011
Lidmaatschap kercommissie: -
Relevante nevenfuncties: Raad voor Cultuur: commissievoorzitter Amateurkunst/Cultuureducatie

Naam: U. Kleinhuis RA
M/V: M
Leeftijd: 47 jaar
Hoofdfunctie: partner KPMG Accountants
Eerste benoeming RvT: 10-04-2000
Datum aftreding RvT: 01-01-2011
Lidmaatschap kercommissie: auditcommissie
Relevante nevenfuncties: -

Naam: prof.dr. R. van Schilfgaarde
M/V: M
Leeftijd: 65 jaar
Hoofdfunctie: -
Eerste benoeming RvT: 12-12-2002
Datum aftreding RvT: 01-01-2011
Lidmaatschap kercommissie: -
Relevante nevenfuncties: vice-voorzitter RvT GGZ Friesland